

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO 2002 M. RUGPJŪČIO 10 D. ĮSAKYMO
NR. 417 „DĖL KREKENAVOS REGIONINIO PARKO APSAUGOS REGLAMENTO
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2009 m. liepos 7 d. Nr. D1-391
Vilnius

P a k e i č i u Krekenavos regioninio parko apsaugos reglamentą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. 417 „Dėl Krekenavos regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [86-3716](#); 2007, Nr. [120-4926](#)) ir išdėstau jį nauja redakcija (pridedama).

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. 417
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2009 m. liepos 7 d. įsakymo Nr. D1-391
redakcija)

KREKENAVOS REGIONINIO PARKO APSAUGOS REGLAMENTAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krekenavos regioninio parko apsaugos reglamentas (toliau – Reglamentas) – nustato specialiuosius Krekenavos regioninio parko teritorijų planavimo, statinių projektavimo ir statybos jo teritorijoje reikalavimus ir apsaugos, tvarkymo ir naudojimo ypatumus.

2. Veiklą Krekenavos regioniniame parke (toliau – Regioninis parkas) reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. [108-3902](#)), Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos (Žin., 1992, Nr. [5-75](#)), Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos (Žin., 1995, Nr. [3-37](#); 2004, Nr. [153-5571](#)), Lietuvos Respublikos miškų (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#); 2001, Nr. [35-1161](#)), Lietuvos Respublikos vandens (Žin., 1997, Nr. [104-2615](#); 2003, Nr. [36-1544](#)), Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo (Žin., 1995, Nr. [107-2391](#); 2004, Nr. [21-617](#)), Lietuvos Respublikos statybos (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#)), Lietuvos Respublikos turizmo (Žin., 1998, Nr. [32-852](#); 2002, Nr. [123-5507](#)), Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais (Žin., 2000, Nr. [92-2883](#); 2007, Nr. [128-5213](#)) įstatymai, Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 318 (Žin., 2008, Nr. [44-1642](#)), Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. [22-652](#); 1996, Nr. [2-43](#)), Krekenavos regioninio parko nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490 (Žin., 1999, Nr. [39-1227](#)), statybos techniniai reglamentai, šis Reglamentas, kiti teisės aktai ir apsaugos sutartys, kurios gali būti

sudaromos dėl veiklos apribojimų Regioniniame parke, konkrečių žemės, miško ir vandens telkinio naudojimo sąlygų nustatymo, taip pat Krekenavos regioninio parko ir jo zonų ribų bei buferinės apsaugos zonos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. gruodžio 10 d. nutarimu Nr. 1416 (Žin., 1998, Nr. [110-3035](#)), Regioninio parko dalių specialieji ar detalieji planai, gamtotvarkos ir paveldotvarkos planai, bendrieji planai. Kompensacijos, susijusios su saugomose teritorijose nustatytais veiklos apribojimais, numatomos Kompensacijų žemės savininkams ir valdytojams, kurių žemės valdose steigiama nauja saugoma teritorija, keičiamas esamos saugomos teritorijos statusas arba nustatyti veiklos apribojimai realiai sumažina gaunamą naudą arba uždraudžia anksčiau vykdytą veiklą, apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 10 d. nutarimu Nr. 1100 (Žin., 2006, Nr. [123-4640](#)).

3. Kultūros paveldo objektams (nekilnojamosioms kultūros vertybėms), esantiems Regioniniame parke, priežiūros, tvarkymo ir naudojimo sąlygas nustato kultūros paveldo objektų (nekilnojamųjų kultūros vertybių) apsaugos reglamentai ir (ar) specialiojo teritorijų planavimo dokumentai.

4. Gamtos paveldo objektai (saugomi gamtiniai kraštovaizdžio objektai) ir jų teritorijos tvarkomos vadovaujantis Saugomų teritorijų įstatymu, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų, grybų rūšių ir bendrųjų įstatymu (Žin., 1997, Nr. [108-2727](#); 2001, Nr. [110-3987](#)), Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis, Gamtos paveldo objektų nuostatais, patvirtintais 2005 m. balandžio 19 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-214 (Žin., 2005, Nr. [58-2026](#)), pagal šių objektų gamtotvarkos projektus.

5. Atskiros Regioninio parko dalys yra įtrauktos į Vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą, skirtą pateikti Europos Komisijai. Jų ribos nustatytos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. D1-210 (Žin., 2009, Nr. [51-2039](#)).

Veiklą buveinių apsaugai svarbiose teritorijose papildomai reglamentuoja, apsaugos ir tvarkymo režimą nustato Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 (Žin., 2004, Nr. [41-1335](#)), kiti teisės aktai.

Planų, programų ir ūkinės veiklos projektų įgyvendinimo poveikis paukščių apsaugai svarbioms teritorijoms ir buveinių apsaugai svarbioms teritorijoms vertinamas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (Žin., 1996, Nr. [82-1965](#); 2005, Nr. [84-3105](#)), Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 (Žin., 2004, Nr. [130-4650](#)), nustatyta tvarka.

6. Reglamente vartojamos sąvokos:

Apžvalgos aikštelė (regykla) – vieta, skirta stebėti atsiveriančią panoramą, kurioje gali būti įrengti mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai, apžvalgos bokštas. Joje gali būti įrengti stebėjimui pritaikyti įrenginiai (žiūronai, teleskopai).

Atokvėpio vieta – trumpalaikiam poilsiui be nakvynės skirta teritorija greta pažintinių takų, rekreacinio funkcinio prioriteto zonose ir kitose vietose. Joje įrengiami mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai.

Buvusi sodyba – sodyba, kai yra išlikę buvusių statinių ir (ar) sodų liekanų, arba kai sodyba pažymėta vietovės ar kituose planuose, arba kurios buvimo faktas įrodytas teismo sprendimu.

Dvaro (palivarko) sodyba – dvaro valdomos teritorijos dalis, skirta gyventi, taip pat kitoms reikmėms (reprezentacinėms, ūkinėms, gamybinėms, rekreacinėms, švietimo). Ją sudaro istoriškai susiformavęs vientisas sodybinės žemės sklypas su visais jame esančiais dvaro įvairios paskirties trobesiais, statiniais, želdiniais, vandens telkiniais, susisiekimo, inžineriniais ir technologiniais įrenginiais, smulkiaisiais architektūros elementais bei dailės kūrinių, taip pat visų nurodytųjų sudėtinių dalių liekanomis ir jų vietomis, sujungtais į teritorinį, funkcinį bei architektūrinį vienetą.

Ferma – žemės ūkio verslo pastatas ar grupė pastatų, skirtų gyvuliams (paukščiams) laikyti (auginti), su pagalbiniais pastatais ir teritorija.

Kraštovaizdžio estetinė vertė – bendraisiais estetikos kriterijais išreiškiamas natūraliai susiformavusio ir natūralų pobūdį išlaikiusio ar žmogaus veiklos sukurto ir jo sambūvį su aplinka atspindinčio kraštovaizdžio apibūdinimas.

Lankomi objektai – skirti ir (ar) pritaikyti lankymui paveldo objektai, saviti kraštovaizdžio objektai ir kompleksai, savitų reiškinių išraiškos vietos, rekreaciniams visuomenės poreikiams skirti objektai.

Mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai – paprastų konstrukcijų statiniai: informacijai skirti statiniai ir įrenginiai (skydai, stendai, nuorodos, užrašai), informaciniai ženklai ir riboženkliai, atraminės sienutės, tvorelės, platformos, pakilumos, skirtos teritorijos apžvalgai, laiptai, lieptai, tilteliai, sūpynės, laipynės, dekoratyvinės skulptūros, šviestuvai, miško baldai – suolai, stalai, šiukšliadėžės, dviračių stovai, pavėsinės, stoginės, kiti teritorijos vieningo stiliaus tvarkymo ir puošybos statiniai.

Pažintinis takas – takas, skirtas pėstiesiems, bevariklio transporto priemonių naudotojams ar žirgų turizmui, įrengtas sudarant sąlygas susipažinti (aplankyti) su lankomais objektais, savitais regionais, turintis informacijai skirtų ir kitų mažųjų kraštovaizdžio architektūros statinių.

Poilsio vietė – laikinai apsistoti be nakvynės skirta teritorija, kurioje gali būti įrengiami mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai, lauzavietės, automobilių stovėjimo aikštelė.

Rekreaciniai statiniai – poilsio (žaidimo), apžvalgos aikštelės (regyklos) su įranga (apžvalgos bokštu, pakiluma, platforma, specialiais žiūronais, kt.), apžvalgos bokštai, pažintiniai takai, miestų, miestelių aikščių, parkų, skverų ir kitų želdynų, paplūdimių įranga.

Rekreaciniai pastatai – poilsiui skirti pastatai ir jų grupės, kuriuose teikiamos apgyvendinimo paslaugos (poilsio namai, viešbučiai, turizmo centrai ir bazės, sanatorijos, sveikatingumo kompleksai, kempingai, nakvynės namai, moteliai, svečių namai, vasarnamiai).

Sodyba – nuosavybės teise priklausančiame žemės sklype pastatytas vieno buto gyvenamosios paskirties pastatas (namas) su jo priklausiniais (pagalbinio ūkio, kitos (išskyrus sodų) paskirties, kaimo turizmo, sporto paskirties inžineriniais statiniais ir kitais statiniais).

Stovyklavietė – poilsiui su nakvyne skirta teritorija, kurioje gali būti teikiama turistinės stovyklos paslauga. Joje gali būti įrengiami mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai, automobilių stovėjimo aikštelė, įranga maistui ruošti, lauzavietės, sudaromos sąlygos higienos poreikiams tenkinti, atliekoms surinkti, poilsiui organizuoti.

Tradicinė etnografinio regiono architektūra – istorijos eigoje etnografiniame regione susiformavusi teritorinė erdvinė struktūra: charakteringas sodybų išplanavimas, pastatų statybos principai (konstrukcijos, formos, medžiagos, mažosios architektūros elementai, apželdinimas), jų ryšys su aplinka, kraštovaizdžiu.

Ūkininko sodyba – nuosavybės teise priklausančiame žemės sklype pastatytas vienas gyvenamosios paskirties pastatas (namas) su pagalbinio ūkio ir kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatais, reikalingais ūkininko veiklai vykdyti.

Visuomenės poreikiai saugomose teritorijose – viešieji poreikiai, susiję su vertybių išsaugojimu ir eksponavimu, gyventojų bei lankytojų teise ir reikme turėti galimybes poilsiauti, susipažinti su vertybėmis, kitais lankymui skirtais objektais.

Vizualinė (regimoji) tarša – dėl neracionalios žmogaus veiklos prarandama kraštovaizdžio vizualinės struktūros estetinė kokybė, kraštovaizdžio estetinę vertę mažinančių statinių (nederančių kraštovaizdyje) statyba ir (ar) netinkamai (neracionaliai) suformuoti želdiniai, užstojantys gamtos ir kultūros paveldo objektus, vaizdingas ir vertingas panoramas.

Kitos šiame Reglamente vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų, Teritorijų planavimo, Statybos, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymuose ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. REGIONINIO PARKO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOS

7. Regioninio parko apsauga ir tvarkymas, veiklos reglamentavimas siejamas su teritorijos funkcinio prioriteto zonomis:

- 7.1. konservacinio prioriteto;
- 7.2. ekologinės apsaugos prioriteto;
- 7.3. rekreacinio prioriteto;
- 7.4. ūkinio prioriteto;
- 7.5. kito (gyvenamosios paskirties) prioriteto.

8. Regioninio parko tvarkymo plane išskiriamos kraštovaizdžio tvarkymo zonos, kuriose teritorijos naudojimas ir apsauga reguliuojama pagal Saugomų teritorijų tipinius apsaugos reglamentus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 996 (Žin., 2004, Nr. [131-4704](#)).

9. Regioniniame parke taikomi:

- 9.1. reikalavimai veiklai visose Regioninio parko funkcinio prioriteto zonosose reglamentuoti;
- 9.2. papildomi reikalavimai veiklai atskirose Regioninio parko funkcinio prioriteto zonosose reglamentuoti.

III. REIKALAVIMAI VEIKLAI VISOSE REGIONINIO PARKO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE REGLAMENTUOTI

10. Statiniai Regioniniame parke projektuojami, statomi ir rekonstruojami įvertinus vietovės kraštovaizdžio ypatumus, tradicinės Vakarų Aukštaitijos etnografinio regiono architektūros savitumus, paveldo objektų apsaugos reikalavimus, norint:

10.1. išlaikyti gamtinio bei istoriškai susiformavusio kultūrinio kraštovaizdžio, gamtinių ir kultūrinių kompleksų bei objektų vertės požymius;

10.2. išsaugoti bendrą kraštovaizdžio struktūrą ir jo estetinę vertę, erdvinį raiškumą, raiškius reljefo ir hidrografinio tinklo elementus;

10.3. išlaikyti tradicinę etnografinio regiono gyvenamųjų vietovių struktūrą, architektūros pobūdį: statinių formas, spalvas ir dydžius.

11. Nauji statiniai projektuojami ir statomi Regioninio parko tvarkymo plane ir bendrojo teritorijų planavimo dokumentuose numatytose vietose. Sodybos ir ūkininko sodybos gali būti pritaikomos kaimo turizmo paslaugoms teikti, puoselėjant ir skleidžiant regiono etnografines tradicijas.

12. Rengiant kaimo plėtros žemėtvarkos projektą, detalų planą ar techninį projektą buvusiai sodybai atkurti, vietos pastatams statyti gali būti parinktos kitoje sklypo vietoje, nei jie stovėjo anksčiau, tačiau visais atvejais nepažeidžiant vertingų kraštovaizdžio elementų (reljefo, hidrografinio tinklo, želdinių ir želdynų), taip pat laikantis 10 punkte išdėstytų nuostatų. Kitoje vietoje pastatai gali būti projektuojami (statomi) ir tuo atveju, kai ankstesnėje negalima statyti dėl inžinerinių tinklų, susiformavusių želdinių.

13. Rekonstruojant esamas ir rengiant naujas žemos įtampos elektros perdavimo linijas, siūloma jas tiesti po žeme.

14. Inžineriniai statiniai, inžineriniai tinklai bei susisiekimo komunikacijos projektuojamos, statomos (tiesiamos), rekonstruojamos ar kapitališkai remontuojamos kuo mažiau keičiant kraštovaizdžio pobūdį ir neteršiant aplinkos.

15. Lengvųjų automobilių ir autobusų stovėjimo aikštelės projektuojamos ne arčiau kaip 25 m nuo vandens telkinio kranto, bet visais atvejais už vandens telkinio apsauginės juostos ribų. Projektuojant lengvųjų automobilių ir autobusų stovėjimo aikšteles, didesnes kaip 500 m² ploto, turi būti numatytos želdinių juostos, skaidančios aikšteles mažesnėmis dalimis.

16. Regioninio parko miškuose formuojama rekreacinė infrastruktūra: įrengiami pažintiniai (pėsčiųjų, dviračių, žirgų turizmo) takai, apžvalgos aikštelės (regyklos), atokvėpio vietos.

17. Regioniniame parke, įvertinant kraštovaizdžio, gamtos ir kultūros paveldo apsaugos reikalavimus, sodybų ir ūkininkų sodybų pastatai statomi ir rekonstruojami laikantis Statybos įstatymo, statybos techninių reglamentų, normatyvinių saugos ir paskirties dokumentų ir kitų teisės aktų, įvertinant tradicinės etnografinio regiono architektūros savitumą, paveldo objektų apsaugos reikalavimų ir šių sąlygų:

17.1. viename žemės sklype galima formuoti vieną sodybą su vienu gyvenamuoju namu ir priklausiniais. Neleidžiama statyti sublokuotų gyvenamųjų namų, išskyrus gyvenamąsias zonas;

17.2. gyvenamieji namai statomi vieno aukšto su palėpe, stačiakampio formos, dvišlaičiu (35° – 45°), pusskliautiniu arba keturšlaičiu stogu. Didžiausias gyvenamųjų namų aukštis nuo pastatu užstatomo žemės ploto vidutinės altitudės iki kraigo aukščiausio taško – iki 9 m. Gyvenamojo namo užstatomas plotas – iki 200 m². Šios nuostatos netaikomos kito (gyvenamosios paskirties) funkcinio prioriteto zonose;

17.3. priklausiniai vienaaukščiai, dvišlaičiu stogu. Tvarto, daržinės aukštis – iki 8 m, kiti priklausiniai statomi ne aukštesni kaip 5 m. Statinių aukštis skaičiuojamas nuo pastatu užstatomo žemės ploto vidutinės altitudės iki stogo kraigo aukščiausio taško. Pastatų dydis, proporcijos ir fasadų architektūriniai sprendiniai turi atitikti jų paskirtį;

17.4. tradicinė pastatų sienų ar išorės apdailos medžiaga – medis, akmuo, plytos, tinkas, molis. Sienos gali būti dažomos rusva, ruda, gelsva, pilkšva, žalsva ar kitomis pastelinėmis spalvomis arba išlaikoma natūrali medžio spalva. Silikatinių plytų mūro pastatų išorines sienas rekomenduojama apkalti lentomis, dailylentėmis arba tinkuoti.

17.5. tradicinė stogų danga – gontai, nendrės, šiaudai, skiedros. Stogus siūloma dengti čerpėmis, bitumine danga, beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda, kita ekologiška danga;

17.6 statomiems ūkininko sodyboje pastatams netaikomi 17.3 papunktyje nurodyti pastatų aukščių ir užstatymo ploto reikalavimai;

17.7. kai žemės sklypo plotas yra iki 0,5 ha, sodybos pastatais bendras užimamas žemės plotas turi atitikti statybos techninio reglamento STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai gyvenamieji pastatai“, patvirtinto aplinkos ministro 2005 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. D1-338 (Žin., 2005, Nr. [93-3464](#)), 9 priedo reikalavimus, bet negali viršyti 500 m². Šios nuostatos netaikomos esamoms sodyboms, kurių užstatymo plotas yra didesnis;

17.8. kai žemės sklypo plotas yra nuo 0,5 ha iki 3 ha, sodybos pastatų bendras užimamas plotas – iki 700 m²;

17.9. pagal buvusius analogus, pagrįstus istoriniais ir (ar) archyviniais dokumentais, remiantis fotofiksacijomis, didesniuose nei 0,5 ha ploto žemės sklypuose gali būti atstatomos dvarų (palivarkų) sodybos, būdingos vidurio Lietuvos regionui. Tokiais atvejais joms netaikomi 17.2, 17.3, 17.7 ir 17.8 punktuose nurodyti užstatomo ploto apribojimai;

17.10. išskyrus konservacinio ir rekreacinio funkcinio prioriteto zonas, leidžiamas ūkininko sodybos, įskaitant fermas, užstatomas žemės plotas:

17.10.1. iki 1000 m² – kai bendras žemės ūkio paskirties žemės plotas Regioniniame parke yra nuo 3 iki 10 ha;

17.10.2. iki 1500 m² – kai bendras žemės ūkio paskirties žemės plotas Regioniniame parke yra nuo 10 iki 50 ha;

17.10.3. iki 2500 m² – kai bendras žemės ūkio paskirties žemės plotas Regioniniame parke yra nuo 50 iki 70 ha;

17.10.4. iki 4000 m² – kai bendras žemės ūkio paskirties žemės plotas Regioniniame parke yra didesnis kaip 70 ha;

17.10.5. 17.9.1–17.9.4 punktuose nurodytais atvejais leidžiamas užstatyti žemės plotas viename sklype negali prieštarauti kitiems teisės aktams.

18. Mažųjų kraštovaizdžio architektūros statinių įrengimas turi atitikti šiuos reikalavimus:

18.1. tvorų dydžiai ir medžiagos numatomos atsižvelgiant į kraštovaizdžio tvarkymo zonos, kurioje yra žemės sklypas, reikalavimus ir aptveriamų pastatų stilių. Paveldo objektams aptverti nustatomos specialios sąlygos;

18.2. neleidžiama aptverti sodybų (namų valdų) neperregimomis tvoromis. Tverinama ne aukštesnėmis kaip 1,5 m aukščio ažūrinėmis tvoromis (virbų, tašelių, karčių);

18.3. neleidžiama aptverti rekreacinių teritorijų – vandens telkinių pakrančių, apžvalgos aikštelių (regyklų) ir specialiai įrengtų pravažavimų bei praėjimų į juos, pažintinių takų ir servitutinių kelių, saugomų atvirų kraštovaizdžio erdvių, užstatyti ar kitaip riboti Regioninio parko lankymą;

18.4. neleidžiama aptverti miškų, išskyrus atvejus, kai reikia atkurti pažeistus medynus, kitus gamtos išteklius, kai to reikia miško želdiniams ir žėliniams apsaugoti nuo žvėrių daromos žalos bei nustatyta tvarka steigiant aptvarus medžiojams gyvūnams laikyti arba kai tai būtina saugioms eismo sąlygoms keliuose užtikrinti.

19. Užrašai informaciniuose, reklaminiuose skyduose, stenduose, nuorodose rašomi valstybine kalba vadovaujantis Valstybinės kalbos įstatymo (Žin., 1995, Nr. [15-344](#)) ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatomis. Informacinių, reklaminių skydų, stendų pastatymo vieta derinama su Regioninio parko direkcija. Draudžiama informacinius, reklaminius skydus, stendus kabinti ar kitaip tvirtinti ant medžių, gamtos ir kultūros paveldo objektų, įrengti juos paminklų vizualinės apsaugos zonoje, išskyrus informacinių stendų apie pačius paveldo objektus įrengimą.

20. Pavėsinės statomos iš medžio, jų stogų danga – skiedros, lentelės, nendrės arba jų imitacija. Gyvenamosiose vietovėse, sodybose statomų pavėsinių medžiagos, įskaitant stogų dangas, derinamos prie esamų statinių medžiagų.

21. Draudžiama statyti, laikyti ir naudoti apgyvendinimui, nakvynei, maitinimui ir kitiems tikslams vagonėlius ir kitus kilnojamuosius objektus ar įrenginius (mobiliuosius namelius, konteinerius, nebenaudojamas transporto priemonės, metalinius garažus), išskyrus atvejus, kai jie naudojami Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nustatyta tvarka kaip laikinieji statiniai, reikalingi mokslo institucijų moksliniams stebėjimams ir tyrimams vykdyti, teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotiems bitynams, masiniams renginiams, turint nustatyta tvarka savivaldybių vykdomųjų institucijų išduotus leidimus, taip pat atvejus, kai vagonėliai naudojami statybos laikotarpiu, teisės aktų nustatyta tvarka turint išduotą statybos leidimą statyti ar rekonstruoti Regioniniame parke esančius statinius.

Mobilieji nameliai gali būti įrengiami kempinguose, teritorijų planavimo dokumentuose numatytose vietose ir teisės aktuose numatytais atvejais.

22. Regioniniame parke draudžiama važinėti ne keliais motorinėmis transporto priemonėmis (įskaitant dvirates, trirates ir keturrates savaeiges transporto priemonės), išskyrus specialiąsias transporto priemonės, žemės ir miškų ūkio techniką, jas statyti ar kitaip eksploatuoti ne keliuose Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

23. Išekspluotuos nerūdinių statybinių medžiagų karjerus rekomenduojama rekultivuoti pritaikant visuomenės poreikiams (įrengiant vandens telkinius, sodinant miškus).

IV. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI KONSERVACINIO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE (DRAUSTINIUOSE) REGLAMENTUOTI

24. Rengiant etnografiniu požiūriu vertingų vietovių, išlaikiusių senąją struktūrą ir (ar) architektūrą, detaliuosius planus, iš esmės nekeisti susiklosčiusios planinės struktūros, vertingų gamtos ar kultūros elementų, numatyti būdus jiems išryškinti ar prarastiems atkurti.

25. Regioninio parko draustiniuose statomiems statiniams taikomi šie reikalavimai:

25.1. sodybų ir ūkininkų sodybų gyvenamieji namai projektuojami ir statomi ne aukštesni kaip 8 m, vieno aukšto, su palėpe, ir vieno aukšto priklausiniai, išskyrus atvejus, kai reikia atkurti, tvarkyti draustiniuose esančius kultūros paveldo objektus (nekilnojamąsias kultūros vertybes) arba kai reikia atkurti, formuoti buvusio (iki 1939 m.) užstatymo pobūdį, pastatyti apžvalgos ar miškų priešgaisrinio stebėjimo bokštus; Krekenavos urbanistiniame draustinyje pagal archyvinius dokumentus (istorinius planus, fotofiksacijas, kt.), t. y. pagal buvusių analogus, gali būti statomi ir aukštesni pastatai;

25.2. neleidžiama statyti naujų ir plėsti esamų rekreacinių pastatų, jų kompleksų, statyti naujų ūkininko sodybų, fermų ar kitų žemės ūkio verslo kompleksų;

25.3. gyvenamuosiuose bei ūkiniuose pastatuose neleidžiama projektuoti ir įrengti vitrinių langų. Pastatų stoguose gali būti įrengti tūriniai stoglangiai. Su stogo danga sutapdinti stoglangiai gali būti įrengiami stogo plokštumoje iš kiemo pusės. Nerekomenduojama statinių fasadus apkalti plastikinėmis dailylentėmis;

25.4. draudžiama statyti mobiliojo ir radijo ryšio stiebus ar ryšio bokštus.

26. Gringalių miško vietovėje, atitinkančioje buveinių apsaugai svarbios teritorijos atrankos kriterijus, draudžiama:

26.1. vykdyti sausinimo darbus, keisti hidrologinį režimą, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones;

26.2. įveisti mišką miško pievose ir aikštėse;

26.3. naudoti trąšas ir pesticidus;

26.4. iškirsti senus drevėtus ir džiūstančius medžius, ypač ažuolus.

27. Gringalių miško vietovėje, atitinkančioje buveinių apsaugai svarbios teritorijos atrankos kriterijus, skatinama atkurti mišką uosynais, šalinti savaimę plintančius medžius, krūmus paupių ir miško pievose ir aikštėse, skatinama dalį plynų kirtaviečių palikti savaiminiam atžėlimui. Siūloma palikti išvirtusius, nusilpusius, pažeistus brandžius lapuočių medžius.

28. Nevėžio upės slėnio ties Vadaktėliais vietovėje, atitinkančioje buveinių apsaugai svarbios teritorijos atrankos kriterijus, draudžiama:

28.1. įveisti mišką, sodinti pavienius medžius ar krūmus;

28.2. sausinti, tręšti, suarti pievas ir įsėti jas kultūrinėmis žolėmis.

29. Nevėžio upės slėnio ties Vadaktėliais vietovėje, atitinkančioje buveinių apsaugai svarbios teritorijos atrankos kriterijus, skatinama šienauti, ganyti galvijus, reguliuoti savaiminių medžių ir krūmų plitimą.

30. Pašilių pelkės vietovėje, atitinkančioje buveinių apsaugai svarbios teritorijos atrankos kriterijus, draudžiama:

30.1. keisti hidrologinį režimą, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones;

30.2. suarti natūralias pievas, tręšti ir įveisti mišką;

30.3. naudoti trąšas ir pesticidus.

31. Pašilių pelkės vietovėje, atitinkančioje buveinių apsaugai svarbios teritorijos atrankos kriterijus, skatinama ekstensyviai ganyti galvijus pievose (2 ha plote – ne daugiau kaip vienas galvijas), šienauti mozaikiniu būdu vėlyvuojų laikotarpiu (rugpjūčio mėnesį), šalinti plintančią sumedėjusią augaliją.

V. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI EKOLOGINĖS APSAUGOS FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE REGLAMENTUOTI

32. Paveldo objektų (saugomų kraštovaizdžio objektų) apsaugos zonose neleidžiama įveisti miško, statyti statinių, užstojančių paveldo objektus, trukdančių juos apžvelgti nuo pagrindinių priėjimų, pažeidžiančių jų raiškumą, didinančių teritorijos vizualinę (regimąją) taršą.

33. Leidžiama kurti naujas sodybas ne mažesniuose kaip 2 ha žemės ūkio paskirties žemės sklypuose.

34. Nevėžio ir Kiršino upių santakos vietovėje, atitinkančioje buveinių apsaugai svarbios teritorijos atrankos kriterijus, draudžiama:

34.1. įveisti mišką;

34.2. sausinti, suarti pievas ir išėti jas kultūrinėmis žolėmis;

34.3. tręšti, kalkinti dirvožemį ar kitaip keisti natūralias pievas.

35. Nevėžio ir Kiršino upių santakos vietovėje, atitinkančioje buveinių apsaugai svarbios teritorijos atrankos kriterijus, skatinama šienauti, ganyti galvijus, reguliuoti savaiminių medžių ir krūmų plitimą.

VI. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI REKREACINIO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE REGLAMENTUOTI

36. Rekreacinio funkcinio prioriteto zonos išskirtos urbanizuotos ir neurbanizuojamos rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zonos.

37. Urbanizuotose rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zonos, numatytose Regioninio parko tvarkymo plane, pagal detaliuosius planus galima naujų rekreacinių statinių ir įrenginių statyba.

38. Rekreacinio funkcinio prioriteto zonos plėtojama poilsio ir turizmo paslaugų infrastruktūra. Jose negalima bloginti rekreacinių išteklių kokybės, naikinti kraštovaizdžio estetinio potencialo, projektuoti ir statyti su rekreacija nesusijusių pastatų ir įrangos:

38.1. projektuojami ir statomi ne aukštesni kaip 9 m aukščio rekreaciniai pastatai, išskyrus apžvalgos bokštus;

38.2. neurbanizuojamos rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zonos įrengiamos trumpalaikio poilsio vietos – poilsio vietos, atokvėpio vietos, pliažai su mažaisiais kraštovaizdžio architektūros statiniais;

38.3. rekreacinio funkcinio prioriteto zonos, įskaitant miškus, įgyvendinamos sanitarinių-higieninių ir estetinių savybių gerinimo, reginių formavimo, medynų atsparumo didinimo priemonės;

38.4. miškai tvarkomi juose įrengiant mažuosius kraštovaizdžio architektūros statinius, taikant kraštovaizdžio formavimo kirtimus;

38.5. turistinių trasų tinklas kuriamas taip, kad būtų sudarytos galimybės pasiekti visus svarbiausius Regioninio parko lankomus objektus.

39. Tvarkant Regioninio parko rekreacinio funkcinio prioriteto zonas, didinamas vietovės estetiškas potencialas, gerinamos vietovės eksponavimo galimybės, formuojami nauji rekreaciniai želdiniai, įrengiami pliažai, poilsio paruošiamos pakrantės.

VII. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI KITO (GYVENAMOSIOS PASKIRTIES) FUNKCINIO PRIORITETO ZONOJE REGLAMENTUOTI

40. Kito (gyvenamosios paskirties) funkcinio prioriteto zonos galima didinti namų valdų skaičių, statyti visuomeninės paskirties pastatus. Užstatymo plėtra diferencijuojama pagal Regioninio parko tvarkymo plane nustatytą kraštovaizdžio tvarkymo zonų reikalavimus.

41. Kito (gyvenamosios paskirties) funkcinio prioriteto zonos įrengiami šiuolaikinę technikos lygį atitinkantys inžineriniai tinklai, gerinama kelių, gatvių, aikščių, kiemų paviršiaus danga. Prioritetas teikiamas inžinerinei įrangai, kuo mažiau keičiančiai tradicinį kaimų ir miestelių vaizdą, esamą kraštovaizdžio pobūdį.

VIII. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI ŪKINIO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE REGLAMENTUOTI

42. Leidžiama kurti naujas sodybas ir ūkininko sodybas ne mažesniuose kaip 2 ha žemės ūkio paskirties sklypuose.

IX. SKATINAMA VEIKLA

43. Regioniniame parke skatinama:

43.1. išsauganti ir (ar) išryškinanti kraštovaizdžio įvairovę veikla;

43.2. miškų ekosistemų apsaugos funkcijų stiprinimas, didinant biologinę įvairovę, veisiant ir formuojant mišrius medynus. Konservacinio ir ekologinės apsaugos funkcinio prioriteto zonose pagrindinio kirtimo biržėse rekomenduojamas savaiminis miško atžėlimas;

43.3. miško sodinimas nuskurdintose agrarinėse teritorijose, esančiose gamtiniame karkase, nustatytame Panevėžio ir Kėdainių rajonų miškų išdėstymo žemėtvarkos schemeje;

43.4. pažeistų kraštovaizdžio kompleksų ir objektų atkūrimas, išekspluotų karjerų prie Mučiūnų, Naujarodžių, Bakainių kaimų, Gringalių miško 38 kv., sąvartyno prie Krekenavos girininkijos Pašilių miško 74 kv. šiaurinės dalies sutvarkymas, naujai formuojant reljefą, želdynus, didinant ir atstatant vietovės vizualinę, estetinę vertę;

43.5. tradicinis ir ekologinis ūkininkavimas;

43.6. gamtos ir kultūros paveldo objektų tyrimas, ieškant efektyvesnių jų išsaugojimo ir naudojimo būdų, naujų vertingų objektų paieška ir įteisinimas;

43.7. gamtotvarkos projektų vykdymas, gamtos ir kultūros paveldo objektų, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugos propagavimas, siekiant suinteresuoti objektų savininkus, valdytojus ir naudotojus vertybių apsauga, pritraukti Regioninio parko lankytojus ir taip gauti papildomų pajamų;

43.8. apžvalgos aikštelių (regyklų), bokštų įrengimas ir naudojimas;

43.9. pažintinio turizmo organizavimas, prioritetą teikiant Regioninio parko tvarkymo plane numatytų pažintinių takų pėsčiųjų, dviračių, vandens ir žirgų turizmui, žiemos sezono metu pažintinius takus ir jų įrangą panaudojant slidžių turizmui;

43.10. poilsiaviečių ir stovyklaviečių įrengimas rekreacinio funkcinio prioriteto zonose, kitose teritorijų planavimo dokumentuose nustatytose vietose;

43.11. projektavimas ir įrengimas pažintinių ir mokomųjų takų, kitos rekreacinės infrastruktūros, numatytos Regioninio parko tvarkymo plane;

43.12. muziejų po atviru dangumi įrengimas;

43.13. etnokultūros, tradicinės kaimo gyvenamosios puoselėjimas, kaimo turizmo, rekreacinio verslo plėtra nustatytose vietose.

44. Vietovėse, atitinkančiose buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, skatinamas saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytų gamtotvarkos priemonių ir ūkininkavimo formų, palaikančių tinkamą buveinių būklę, įgyvendinimas.